

ONDERHANDELINGSPROTOCOL
AUTEURSRECHTEN

Herzien protocol met de kaders en procedures ten behoeve van
de onderhandeling over vergoedingen voor muziek, beeld en
tekstgebruik op grond van de Auteurswet
en de Wet Naburige rechten

Zoals overeengekomen tussen
VNO-NCW EN MKB-Nederland

&

VOI©E

Den Haag

20 december 2018

Inhoud

1. Inleiding	p. 3
2. Gerealiseerd	p. 3
3. Doel onderhandelingsprotocol	p. 4
4. Uitgangspunt voor eventuele systematiekaanpassing	p. 5.
5. Uitgangspunten agenda Onderhandelingsprotocol	p. 5
6. Werkwijze	p. 6
7. Relatie met College van Toezicht	p. 7
8. Overzicht bijlagen	p. 7

Bijlagen

1: Vergoedingsregeling voor diensten van brancheorganisaties	(aparte bijlage)
--	------------------

1. Inleiding

De vertegenwoordigers van de collectieve beheersorganisaties (CBO's), VOI@E en van het bedrijfsleven, VNO-NCW en MKB-Nederland, hebben op 3 september 2010 het eerste 'Onderhandelingsprotocol' ondertekend waarin was vastgelegd dat een gezamenlijke werkgroep werd gevormd, ondersteund door het ministerie van Economische Zaken met inzet van een secretaris en onafhankelijk voorzitter en met ambtelijke adviseurs van de ministeries van Justitie en Economische Zaken ("de werkgroep Pastors").

Uitgangspunten voor de werkgroep waren het bereiken van harmonisatie, meer efficiency, minder administratieve lasten, die zowel de rechthebbenden als de gebruikers ten goede komen (uiteraard rekening houdend met de investeringen en inspanningen die gedaan zijn om die efficiencyvoordelen te behalen) en verbreding van het draagvlak.

2. Gerealiseerd

De werkgroep Pastors ging aan de slag met een zestal onderwerpen: Basisregistratie; E-Factureren; Gezamenlijk onderhandelen; Operationaliseren gedragscode (keurmerk); Klachten- en geschillenregeling en Gezamenlijke voorlichting.

Daarvan zijn in de loop der tijd de volgende verwezenlijkt:

- De Basisregistratie is vorm gegeven door Buma en Sena in de vorm van Scan;
- Er is een gedragscode (nu CBO-Keurmerk);
- Er is een Geschillencommissie ingesteld
- E-Factureren is in den brede (nog) niet zo aangeslagen als destijds werd verwacht;
- Gezamenlijke voorlichting: aandacht voor "Muziek werkt" en met de sector winkelambacht is de "wegwijzer" voor ondernemers tot stand gekomen.

Klachtenafhandeling

In 2012 zijn afspraken gemaakt over een VOI@E klachtenmeldpunt. Via het meldpunt kan escalatie naar de geschillencommissie voorkomen worden. Via het CBO-Keurmerk dienen alle CBO's over een klachtenregeling voor gebruikers/betalingsplichtigen te beschikken.

Nieuwe collectieve vergoedingsregeling

Collectieve brancheovereenkomsten worden gesloten tussen de individuele CBO's en individuele brancheorganisaties of desgewenst tussen een collectief van brancheorganisaties en/of samenwerkende CBO's.

Het staat partijen vrij om wel of niet een collectieve brancheovereenkomst aan te gaan. In 2017 en 2018 is gewerkt aan afspraken over herziening van de collectieve vergoedingsregeling voor diensten van brancheorganisaties. Dit vormde de aanleiding voor deze geactualiseerde versie van het Onderhandelingsprotocol.

Aanmeldvergoeding voor individuele ondernemers

De aanmeldvergoeding wordt door Buma, Sena en Videma gegeven voor het vrijwillig aanmelden en/of registreren van de voor de genoemde CBO's relevante bedrijfs- en gebruiksgegevens en voor het tijdig betalen van het geldende tarief. De aanmeldvergoeding wordt voor het eerst verleend bij vrijwillige aanmelding - spontaan of na een mailing - met ingang van het jaar van aanmelding. In de daaropvolgende jaren dient de gebruiker/betalingsplichtige tijdig te betalen om in aanmerking te blijven komen voor de aanmeldvergoeding. De opgave van gebruiksgegevens kan steekproefsgewijs gecontroleerd worden.

De aanmeldvergoeding voor individuele ondernemers bedraagt 33,33% korting op het geldende tarief.

Deelnemers aan een collectieve regeling ontvangen standaard de aanmeldvergoeding via de betreffende brancheorganisatie, die daarvoor een vergoeding ontvangen (zie bijlage).

Indexering

Buma, Sena, Videma en Reprorecht hanteren vanaf 2012 een uniforme indexeringsmethodiek: jaarlijkse aanpassing aan eventuele veranderingen van het prijspeil, overeenkomstig het door het Centraal Bureau voor de Statistiek te publiceren Consumenten Prijs Indexcijfer alle huishoudens, afgeleid, per juni van het lopende jaar ten opzichte van juni van het voorafgaande jaar.

3. Doel Onderhandelingsprotocol

Het Onderhandelingsprotocol heeft tot doel lijnen aan te geven waarlangs CBO's en gebruikers gezamenlijk kunnen overleggen over onderwerpen die de regelingen en overeenkomsten van de desbetreffende CBO's en gebruikers treffen en biedt daarnaast ruimte om in het jaarlijks overleg relevante onderwerpen te agenderen en te evalueren. Nieuwe regelingen, tarieven of gebruiksvormen worden vooraf door CBO's en het relevante cluster¹ of de relevante clusters van de CAR besproken; Onderdeel van een procedureafspraken kan zijn een overeen te komen onderhandelingstermijn en procedure voor het geval niet tijdig voor het gewenste gebruik een regeling kan worden getroffen.

Bij deze samenwerking is een belangrijke rol weggelegd voor beide partijen, voor de CBO's en voor de in de commissie Auteursrecht van VNO-NCW/MKB-Nederland (CAR) en in de clusters samenwerkende brancheorganisaties.

Samenwerking is niet vrijblijvend, de samen gekozen verbeterprocessen vragen steun en medewerking van de betrokken partijen. Het is de intentie van partijen om voor de verbreding van het draagvlak voor overeengekomen regelingen langs deze weg ook branches te betrekken die geen rechtstreekse contractuele relatie met de betreffende CBO('s) hebben.

VNO-NCW, MKB-Nederland en VOI@E verwachten dat de samenwerking en de daarop gebaseerde onderhandelingen zullen leiden tot:

- transparantie;
- harmonisering (gelijke monniken, gelijke kappen);
- meer efficiency en minder administratieve lasten, die zowel de rechthebbenden als de gebruikers ten goede komen (met inachtneming van de investeringen die gedaan zijn om deze voordelen te behalen).

Afspraken hebben tot doel te leiden tot meer transparantie, een doelmatiger manier van werken, minder administratieve lasten en heldere, eenduidige grondslagen en tarieven, alsmede een uniforme vergoedingsregeling voor diensten van brancheorganisaties. Partijen hopen er mede mee te bereiken dat een groter draagvlak voor het betalen voor gebruik van intellectueel eigendom en de wijze van innen worden bereikt.

¹ De Commissie Auteursrecht van VNO-NCW/MKB-Nederland ("CAR") heeft 5 clusters waarin op soort gebruik (voor)overleg plaatsvindt; de omschrijving van de clusters staat onder punt 6. van het Onderhandelingsprotocol.

Het Onderhandelingsprotocol richt zich nadrukkelijk op de totstandkoming en wijze van inning van vergoedingen en staat los van de bredere discussie over toekomst van het auteurs- en naburig recht.

De laatste versie van de vergoedingsregeling voor diensten van branches is opgenomen in bijlage 1 en is ook als afzonderlijk document beschikbaar.

4. Uitgangspunt voor eventuele systematiekaanpassing

Partijen hebben als gezamenlijk uitgangspunt voor een eventuele aanpassing van de tariefsystematiek, zoals een aanpassing van een tariefgrondslag (fte of m2 of een nadere differentiatie van een gehanteerde tariefgrondslag) dat zij daarmee geen verhoging, noch verlaging van de totale afdracht van vergoedingen aan een CBO beogen.

Dit staat los van het feit dat de te betalen vergoeding van een betalingsplichtige partij kan wijzigen door in gezamenlijk overleg tot stand gekomen tariefsaanpassingen, waaronder indexering of een wijziging in een van de parameters bij de betalingsplichtige (zoals omzet, bedrijfsomvang, toe- of afgenomen gebruik, aantal werknemers) of – bij branchecontracten – het aantal aan de regeling deelnemende leden.

Dit staat ook los van het feit dat nieuwe afspraken over tarieven kunnen worden gemaakt vanwege een toe- of afgenomen economische waarde van het gebruik van de door de betrokken CBO vertegenwoordigde beschermde werken. Zo kan het gebruik toe- of afnemen onder invloed van technologische ontwikkelingen en mede daardoor veranderd klantgedrag (meer of minder eigen gebruik).

5. Uitgangspunten agenda Onderhandelingsprotocol

Het onderhandelingsprotocol richt zich op de uitgangspunten en onderdelen die partijen willen agenderen, zoals:

- klein tarief voor klein gebruik / eventuele bagatelregeling, ook voor grensgevallen tussen privé- en zakelijk gebruik; mogelijkheden pay per use onderzoeken;
- niet innen als inning niet loont;
- bagatelregeling;
- tarief koppelen aan economische meerwaarde;
- uniformering in doelgroepenbeleid;
- transparantie over branchecontracten;
- gezamenlijk onderzoek naar gebruik;
- niet met terugwerkende kracht factureren, tenzij verwijtbaar gedrag²;
- wat te doen met niet te verdelen gelden;
- een overgangsregeling bij een nieuw systeem;
- de invloed van technologische ontwikkelingen op de economische waarde van het gebodene;
- efficiencywinst door verder invoeren één factuur.

² Als bijvoorbeeld bij koppeling adresbestanden blijkt dat men zonder het te weten niet betaald heeft aan een organisatie wordt niet met terugwerkende kracht gefactureerd. Als bewust geen of onjuiste opgave is gedaan (bijv. te weinig fte's of m2) wordt wel met terugwerkende kracht gefactureerd.

6. Werkwijze

VNO-NCW en MKB-Nederland vertegenwoordigen de betrokken brancheorganisaties en leden in hun gezamenlijke Commissie Auteursrecht (CAR). Hier vindt periodiek overleg plaats over onder meer relevante ontwikkelingen in de markt, monitoren van het overleg in de clusters, overleg over gezamenlijke communicatie en dit platform dient ook als escalatieniveau, zodat incidenten zoveel als mogelijk in onderling overleg kunnen worden opgelost.

Overkoepelend clusteroverleg

Onderwerpen die (bijna) alle CAR-leden aangaan, kunnen worden (voor)besproken op centraal niveau tussen een door VOI@E samengestelde delegatie van de desbetreffende CBO('s) en een door VNO-NCW en MKB-Nederland samengestelde delegatie van de CAR, anderzijds.

Clusteroverleg

Onderwerpen die voor een deel van de CAR-leden van specifiek belang zijn kunnen desgewenst in clusters worden besproken. De clusters zijn gebaseerd op soortgelijk muziek- en/of beeldgebruik of tekstgebruik.

Cluster 1: levende muziek op een podium / evenementen

Cluster 1 is voor brancheorganisaties waarvan de leden in meer of mindere mate levende muziek op een podium brengen of muziek gebruiken bij grote evenementen. Betrokken CBO's: Buma en Sena.

Cluster 2: Mechanische muziek in publieks/verkoopruimtes (van amusementsmuziek tot en met achtergrondmuziek)

Aan cluster 2 nemen brancheorganisaties deel waarvan leden in meer of mindere mate mechanische muziek ten gehore brengen in ruimtes die voor publiek (consument, klant, cliënt) toegankelijk en bedoeld zijn. Hier gaat het alle plekken waar mensen bij elkaar komen voor iets anders dan naar muziek luisteren en waar de muziek in meer of mindere mate een ondersteunende rol speelt. Betrokken CBO's: Buma en Sena.

Cluster 3: gebruik muziek in werkruimtes

Aan cluster 3 nemen brancheorganisaties deel waarvan de leden in meer of mindere mate mechanische muziek ten gehore brengt in werkruimtes die alleen toegankelijk zijn voor medewerkers en waar de muziek alleen betekenis heeft voor de mensen die er werken. Betrokken CBO's: Buma en Sena

Cluster 4: gebruik bewegend beeld

Aan cluster 4 nemen brancheorganisaties deel waarvan de leden in meer of mindere mate auteursrechtelijk beschermd bewegend beeld gebruiken. Betrokken CBO's Videma, Lira, VEVAM, NORMA, Pictoright.

Cluster 5: reprorecht

In cluster 5 overleggen vertegenwoordigers van brancheorganisaties wiens leden kopiëren ten behoeve van intern gebruik, zowel reprografisch als elektronisch, uit boeken, tijdschriften, dagbladen en vergelijkbare media. Betrokken CBO: Stichting Reprorecht.

7. Relatie met Geschillencommissie

De toepassing van de door CBO's in rekening gebrachte vergoedingen is vertrekpunt. De tarieven en langs deze weg overeengekomen regelingen worden geacht, buiten de voorwaarden die specifiek voor de leden van een brancheorganisatie of onderdelen van een groep van ondernemingen gelden, van toepassing te zijn op alle ondernemingen en instellingen in het desbetreffende cluster en/of in de desbetreffende branche (ook al zijn deze geen lid van een bij de regeling betrokken branchevereniging of neemt de branchevereniging geen deel aan de CAR).

Het staat iedere onderneming of instelling die een factuur van een CBO ontvangt vrij om geschillen over (de toepassing van) tarieven voor te leggen aan de wettelijke Geschillencommissie.

De Geschillencommissie zou daarbij naar het oordeel van VNO-NCW, MKB-Nederland en VOI©E hetgeen volgens het Onderhandelingsprotocol tot stand is gekomen, als uitgangspunt dienen te hanteren.

8. Overzicht bijlagen

Bijlage 1. Vergoedingsregeling voor diensten van branches

In 2018 zijn hernieuwde afspraken gemaakt over de standaard brancheovereenkomst, een vergoedingsregeling voor diensten van branches met een collectieve overeenkomst. De geldende afspraken zijn opgenomen in de bijlage van het Onderhandelingsprotocol. Deze bijlage kan in overleg tussen partijen worden aangepast of aangevuld. Naast deze voorbeeldovereenkomst blijft ruimte bestaan voor individuele onderhandelingen tussen CBO en brancheorganisatie.

Andere bijlagen kunnen in overleg worden toegevoegd.

Ondertekend op 20 december 2018

Job Cohen, voorzitter VOI©E

Hans de Boer, voorzitter VNO-NCW

Michel Frequin, directeur VOI©E

Jacco Vonhof, voorzitter MKB-Nederland